

Prinsipper for samfunnsansvarlig leverandøradferd

Gjeldende fra: 08.02.2024

KLPs prinsipper for samfunnsansvarlig leverandøradferd

Godkjent av: Konsernsjef i KLP

Dato: 07.02.2024

Gjeldende fra: 08.02.2024

Innledning

I KLP integrerer vi samfunnsansvar i all vår virksomhet. Dette inkluderer å være en samfunnsansvarlig innkjøper.

Disse prinsippene for samfunnsansvarlig leverandøradferd beskriver våre krav og forventninger til leverandører. Vårt mål er at alle varer og tjenester vi kjøper er fremstilt under forhold som er forenlige med disse prinsippene.

Prinsippene bygger på god forretningsskikk, sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og gjelder i tillegg til nasjonal lovgivning. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse prinsippene, skal den høyeste standarden gjelde.

Ved å akseptere disse prinsippene forplikter leverandøren seg til å etterleve dem i egen virksomhet, samt i eventuelle datterselskaper hvor leverandøren har en kontrollerende eierandel. Leverandøren skal stille tilsvarende krav overfor egne leverandører og aktsomt jobbe for å ivareta samfunnsansvar i leverandørkjeden.

Prinsippene

1. Klima, natur og miljø

- Negative effekter på klima, natur og miljø skal minimeres i hele verdikjeden. Herunder skal leverandøren gjøre nødvendige tiltak for å minimere skadelige utslipp og fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk. Klimagassutslipp skal minimeres i produksjon og transport. Miljøet og naturen på produksjonsstedet skal ikke overutnyttes eller forringes.
- KLP har en forventning om at våre leverandører har satt seg vitenskapsbaserte klimamål for å redusere utslipp i tråd med Parisavtalens ambisjoner.
- Leverandørene må overholde nasjonal og internasjonal miljølovgivning og –reguleringer, og må innhente relevante utslippstillatelser.

2. Sosiale forhold: Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

A. TVANGSARBEID OG SLAVEARBEID (ILO KONVENSJON NR. 29 OG 105)

- Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

B. FAGORGANISERING OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER (ILO KONVENSJON NR. 87, 98, 135 OG 154)

- Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.
- Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.
- Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

C. BARNEARBEID (FNS KONVENSJON OM BARNETS RETTIGHETER, ILO KONVENSJON NR. 138, 182 OG 79, ILO ANBEFALING NR. 146)

- Leverandøren skal ikke benytte barnarbeid. med mindre arbeidet likevel anses som akseptabelt i henhold til ILOs konvensjon C 138.
- Med “barnarbeid” menes arbeid utført av barn og andre unge personer, Med “barn” menes enhver person under 15 år, med mindre relevant lovgivning angir en høyere

minstealder for fullføring av obligatorisk skolegang eller adgang til sysselsetting, hvor i tilfelle den høyere minstealderen skal gjelde. Hvis det likevel fremkommer at det benyttes barnarbeid på leverandørens område, skal leverandøren umiddelbart iverksette tiltak for å korrigere situasjonen i samsvar med hva som er til barnets beste.

- Leverandøren skal sikre at personer under 18 år ikke utfører risikabelt arbeid. Med “risikabelt arbeid” menes blant annet arbeid som utsetter barn for fysisk, psykisk eller seksuelt misbruk eller overgrep, arbeid under jorden, under vann, i farlig høyde eller på innelukkede steder, arbeid med farlige maskiner, farlig utstyr eller verktøy, eller som omfatter håndtering eller transport av tung last, eksponering for farlige stoffer, kjemikalier, prosesser, temperaturer, støynivåer eller vibrasjoner, eller spesielt krevende forhold som langvarig arbeid, nattarbeid eller arbeid der barnet på urimelig måte må oppholde seg hos leverandøren.

D. DISKRIMINERING (ILO KONVENSJON NR. 100 OG 111 OG FNS KVINNEDISKRIMINERINGSKONVENSJON)

- Det skal ikke forekomme diskriminering når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, fremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk tilhørighet, kaste, religion, alder, uførhet, kjønn, sivil status, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet. Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd, og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f. eks ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

E. BRUTAL BEHANDLING (MENNESKERETTIGHETSERKLÆRINGEN/UDHR)

- Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykninger.

F. HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (ILO KONVENSJON NR. 155 OG ANBEFALING NR. 164)

- Leverandøren skal sikre arbeidere et sikkert og sunt arbeidsmiljø og iverksette nødvendige tiltak for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen.. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig.
- Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere.

- Arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.
- Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

G. LØNN (ILO KONVENSJON NR. 131)

- Lønn til arbeidere for en normal arbeidsuke skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, den høyeste gjelder. Lønnsnivået skal være tilstrekkelig til å leve av og gjøre det mulig for arbeidstakere å forsørge seg selv og sine familier.
- Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalesfestet før arbeidet påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren. Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon tillates ikke.

H. ARBEIDSTID (ILO KONVENSJON NR. 1 OG 14)

- Arbeidstiden skal være i samsvar med nasjonale lover og bransjestandarder, samt gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid per uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.
- Arbeidere skal ha minst én fridag per 7 dager.
- Anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.
- Arbeidere skal alltid ha overtidstillegg ved arbeidstid over normal arbeidstid, minimum i tråd med gjeldende lover.

I. REGULÆRE ANSETTELSE

- Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom misbruk av korttidsengasjementer, underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.
- Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.
- Lærlingprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

J. MARGINALISERTE BEFOLKNINGSGRUPPER

- Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, uforsvarlig bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

3. Etikk og virksomhetsstyring

A. ØKONOMISK KRIMINALITET

- Leverandøren skal ikke være involvert i økonomisk kriminalitet, herunder korrupsjon, bedrageri og skattekriminalitet.
- Leverandøren skal ikke gi, tilby, be om, akseptere eller motta noen form for utilbørlige fordeler eller tjenester til eller fra KLP, forretningsforbindelser og offentlige myndigheter, internasjonale organisasjoner, eller andre tredjeparter, verken selskaper eller enkeltpersoner. Dette gjelder uansett om den utilbørlige fordelen blir tilbudt direkte eller gjennom en mellommann.
- Leverandøren skal ikke, verken direkte eller indirekte, tilby, gi eller akseptere gaver, representasjon eller utgiftsdekning som kan gi, eller bli oppfattet som, en urettmessig fordel i tilknytning til en persons stilling, arbeidsoppgaver eller oppdrag, med mindre gaven er av beskjedent verdi. Gaver i form av kontanter eller kontantekvivalenter er aldri akseptabelt.
- Leverandøren skal ikke gi eller motta representasjon, gaver eller utgiftsdekning i forbindelse med en budgivningsprosess eller kontraktsforhandling. Unntaket er normal representasjon i forbindelse med et legitimt forretningsformål og hvor kostnadene holdes innenfor rimelighetens grenser.
- Leverandører skal ikke sponse politiske partier eller politikere i forbindelse med kontrakten inngått med KLP. Enhver form for lobbyvirksomhet må skje i samsvar med gjeldende lover.
- Leverandøren skal gi sine ansatte tilstrekkelig og tilpasset opplæring slik at de kan forstå, gjenkjenne og reagere på økonomisk kriminalitet. Leverandørens styre og ledelse skal tilbys tilpasset opplæring etter behov.

B. ANTI-HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

- Leverandøren skal ta avstand fra alle former for hvitvasking og terrorfinansiering, og skal etablere tiltak for å unngå at virksomheten involveres eller benyttes til slike formål.
- Leverandøren skal ta skritt for å forhindre at andre benytter leverandørens økonomiske transaksjoner til å hvitvaske penger.

C. INTERNASJONALE SANKSJONER OG RESTRIKTIVE TILTAK

- Leverandøren skal ta nødvendige forholdsregler og ikke være involvert i brudd på gjeldende sanksjonsregelverk og frysforpliktelser eller omgåelse av disse.
- Leverandøren skal aktivt overfor egne leverandører og forretningsforbindelser foreta nødvendige tiltak for å unngå avtaler og transaksjoner med enheter og fysiske personer oppført på sanksjonslister eller undergitt restriktive tiltak vedtatt av FN og EU eller nasjonal myndighet.
- Leverandøren skal til enhver tid aktivt vurdere om også andre lands sanksjonslister og restriktive tiltak skal kontrolleres.
- Leverandøren skal uten opphold underrette KLP dersom leverandører eller forretningsforbindelser i leverandørkjeden av varer og tjenester er oppført i sanksjonslister eller undergitt restriktive tiltak.

D. PERSONVERN

- Leverandøren skal etterleve det til enhver tid gjeldende personvernregelverk. All behandling av personopplysninger og annen informasjon skal behandles på en sikker måte.

E. VARSLING

- Leverandøren skal ha forsvarlige rutiner for varsling.
- Leverandørens ansatte skal kunne varsle om forhold på arbeidsplassen relatert til brudd på lover og regler, interne retningslinjer og reglement, samt om forhold som bryter med en alminnelig oppfatning av hva som er etisk forsvarlig og akseptabelt.
- Leverandørens ansatte skal kunne varsle om forhold på arbeidsplassen som kan gå utover liv og helse, forhold som kan føre til skade eller sykdom, samt trakassering, mobbing eller diskriminering.

F. BRUDD PÅ KONKURRANSELOVGIVNING

- Leverandøren skal ikke under noen omstendigheter forårsake eller medvirke til brudd på alminnelige eller spesielle konkurransereguleringer, for eksempel ved å delta i ulovlig prissamarbeid, ulovlig markedsdeling eller annen atferd i strid med relevant konkurranselovgivning.

G. LEDELSES- OG STYRINGSSYSTEM

- Leverandøren skal sørge for nødvendige ledelses- og styringsmekanismer som sikrer implementeringen av samfunnsansvar i forretningen og stiller krav til samfunnsansvar i leverandørkjeden. Omfanget skal være tilpasset bedriftens størrelse, form og risikobilde.
- Leverandøren skal kunne dokumentere hvor varer og tjenester som tilbys KLP er produsert eller levert fra.

H. DYREVELFERD

- Dyrevelferd skal respekteres. Tiltak bør iverksettes for å minimere negativ påvirkning på produksjonsdyrs og arbeidsdyrs velferd.
- Nasjonal og internasjonal dyrevelferdslovgivning og -reguleringer skal overholdes.

Seriøsitetskrav og aktsomhetsvurderinger for bygg og anlegg

Innholdet i dette kapittelet gjelder kun for leverandører som leverer varer og tjenester innenfor bygg og anlegg.

KLP jobber for å fremme anstendige arbeidsforhold og rettferdig konkurranse. Dette gjelder i alle bransjer, men har historisk vært utfordrende i bransjen bygg og anlegg. Innenfor bygg og anlegg ser vi hen til Oslomodellen, som består av seriøsitetskrav og krav til aktsomhetsvurderinger for et seriøst næringsliv.

Våre krav inkluderer at leverandører:

- Stiller tilsvarende krav til sine underleverandører som vi stiller til våre
- Bruker fast ansatte i 100% stilling på våre byggeprosjekter
- Bruker faglærte håndverkere i minst 50 prosent av arbeidede timer på våre byggeprosjekter
- Bruker lærlinger i minst 10 prosent av arbeidede timer på våre byggeprosjekter
- Bruker maksimalt to ledd underleverandører under seg på våre byggeprosjekter
- Bruker personer i de mest sentrale posisjonene på våre byggeprosjekter som gjør seg godt forstått på norsk
- Stiller krav om HMS-kort fra dag én og system for elektronisk oppfølging av arbeidere
- Følger «Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold»
- Stiller nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for KLP
- Informerer sine arbeidere om hvilke rettigheter de har etter «Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.»
- Sørger for tilfredsstillende kvalitet på innkvarteringen de tilbyr sine arbeidere, og som et minimum følger de krav til innkvartering som Arbeidstilsynet opplyser om på sine hjemmesider
- Alltid sørger for adskilte garderober for kvinner og menn på våre byggeplasser
- Alltid utbetaler lønnen elektronisk til arbeidets bankkonto
- Aldri gjennomfører innkjøp av underentrepriser, materialer, varer, utstyr, maskiner etc. med kontant betaling
- At leverandører og underleverandører er registrert i StartBANK ved kontraktsinngåelse og at registret har fått fullmakt til å innhente skatte- og avgifts informasjon

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE

Organisasjonsnummer 938 708 606

PB. 400 Sentrum, 0103 Oslo

Tlf.: 55 54 85 00

www.klp.no/pensjon

HOVEDKONTOR

Dronning Eufemiasgate 10, Oslo

Tlf.: 22 03 20 00

